

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.845.2022

Katowice, dnia 21 października 2022 r.

Rada Gminy Rudnik

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLIV/385/2022 Rady Gminy Rudnik z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zmiany Statutu Gminy Rudnik, w całości, jako sprzecznej z art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 21 września 2022 r. Rada Gminy Rudnik podjęła uchwałę Nr XLIV/385/2022 w sprawie zmiany Statutu Gminy Rudnik. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 22 września 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona niezgodna z prawem.

W podstawie prawnej uchwały Rada powołała m.in. art. 18 ust. 2 pkt 1 oraz art. 22 ustawy o samorządzie gminnym.

Przepisem § 1 uchwały Rada Gminy Rudnik postanowiła, że *W Statucie Gminy Rudnik, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr VII/54/03 z dnia 30 kwietnia 2003 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Rudnik (t.j. Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2003 r Nr 49 poz. 1503 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: Załącznik Nr 2 do Statutu otrzymuje brzmienie:*

- *Załącznik Nr 2 do Statutu Gminy Rudnik*

WYKAZ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY RUDNIK

- 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku.*
- 2. Zespół Szkolno -Przedszkolny w Grzegorzowicach.*
- 3. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rudniku.*
- 4. Przedszkole w Gamowie.*
- 5. Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Rudniku.*

Statut gminy jest zasadniczym aktem jednostki, stanowiącym o jej ustroju (art. 3 ust. 1 ustawy), uchwalanym przez radę gminy na podstawie normy kompetencyjnej z art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Zgodnie z art. 40 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy (ust. 1). Na podstawie przepisów tej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa

miejscowego w zakresie m.in. wewnętrznego ustroju gminy (ust. 2). Jednocześnie norma art. 3 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym przesądza, że o ustroju gminy stanowi jej statut, który podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 22 ust. 2 ustawy). Stwierdzić należy, że rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w ramach udzielonej jej delegacji w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą. Uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, a zatem musi respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu (art. 87 ust. 2 Konstytucji). Ponadto, na podstawie art. 7 Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej, czyli zasadę praworządności. Przekroczenie kompetencji przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 roku (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał. Powyżej wskazana konstytucyjna zasada praworządności została doprecyzowana w art. 94 zd. 1 Konstytucji, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów.

Zdaniem organu nadzoru za niezgodny z prawem należy uznać § 1 uchwały wprowadzający nowe brzmienie Załącznika Nr 2 do Statutu Gminy Rudnik, a zatem WYKAZ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY RUDNIK. Wprowadzenie wykazu jednostek organizacyjnych gminy nie stanowi materii statutowej. Nie określa przede wszystkim organizacji wewnętrznej oraz trybu pracy organów gminy, o czym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 9 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne w drodze odrębnej uchwały. W konsekwencji wspomniany Załącznik Nr 2 ma charakter wyłącznie informacyjny, co jest sprzeczne z prawem. Statut gminy powinien bowiem zawierać wyłącznie przepisy o charakterze normatywnym, a nie informować o innych sprawach i uchwałach podejmowanych przez Radę Gminy Rudnik (por. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 grudnia 2009 r., sygn. akt IV SA/Gl 765/09; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLIV/385/2022 Rady Gminy Rudnik z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zmiany Statutu Gminy Rudnik - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego